

Læknamálið.

Læknamálið, kundi ein veruliga havt loyvi til at trúð, kom at laga seg við tíðini, vegna sáttmálans av 9. mai í ár, sum var lagdur til rættis av figgjarmálaráðharranum Kampmann. Og tað er einki at ivast í annað enn tað, at alt hevði verið í lagi, um sáttmálin varð framdur til fullnar, og har í millum annað meirilutauppskotið á tingi samtykt, sum vildi givið Norðoyingum meiriluta í sjúkrahúsnævndini; men hetta vildi mótsøðumenn Norðoyinga ikki — og hvi vildu teir ikki? Jú tí teir skuldu mótsíðra ynski og tí sameinta fólkakravi teirra.

Tað skal tí ikki nytta mótsøðumennum Norðoyinga at avnokta tað, at um áðurnevndu møguleikar vórðu framdir Norðoyingum til fyrirum, so var ikki hesin eldur kyknaður uppafur á øðrum sinni og nr. 2 herskipið við politimannum beitt eftir landsmonnum. Tað kann tí ikki vera nokur grund til at kasta við háðandi orðum alla skuldina á Norðoyingar fyri tað, sum fram er farið, og sum fer fram nú av læknamálinum, tí skuldin olli er ikki teirra — tann stóra skuldin er teirra, sum av øllum alvi hava roynt at kært eitt so rimiligt krav, sum tað at fáa loyvi til at behalda ein lækna, sum teir í roynd og veru eru komnir til at fela seg tryggja við, og kunnu byggja sitt fulla álit á. Hetta er eitt fólkakrav, sett fram í einum demokratiskum landi, sum merkir frælsi og friheit. Skal hetta frælsi og henda friheitin hælstað kúgast burtur úr mannasálini? Tað tykist, at teir sum eru harðir andstøðumenn Norðoyinga í einum slíkum fólkaynski, og sum innast inni fræst í sálini yvir tað, sum nú fer fram móti teirra samfælda kravi, ikki fata, hvat ið rætt og satt demokrati er.

Javnaðarflokkurin bannar alt tað, sum skerjir mannarættindi — hann berjist tí av øllum kreftum fyri tryggum, frælsum og fríum livikorum á øllum økjum — einasti flokkur. Høvdu allir flokkar tikið so dyggiliga undir við Norðoyingum sum javnaðarflokkurin í teirra rimiliga ynski, sum nú er blivið víða kent, so hevði ongatið tað verið hent, at danskir politimenn vórðu beittir eftir Klakksvíkingum — og tí skulu teir eiga alla skuldina — sum henda harða andrøður hava røð móti teimum — líka til nú. Tað nyttar tí einki hjá hinum flokkunum, hvørki at harmast yvir tað lagdu, hetta stríðsmál fekk, ella láta sær at vera við teimum nú, tí tann stundin var tá, ið allir flokkar høvdu høvi til at styðja teir í sínum ynski — men tá vísti eingin vilji seg at vera til steðar og tí eiga teir nú at tuga.

Nú kann tað eisini gera tað sama hvør ið er undir jørðini, tí nú er ov seint at káva út yvir gerðirnar. Gjerd gerð stendur ikki til at venda. Meðan Føroyatíðindi frøist í sálini yvir ta lagdu, hetta mál fekk, stendur froyurin úr

SOSIALURIN

NR. 41

22. OKT. 1955

28. ÁR.

Dimls. og Dagblaðsins eiturssprænnum — alt yvir tann bága, hetta mál völdi teimum. Fast taki og illa batni.

Norðoyingar vera at hava í huga, hvør ið bardist mannligast fyri teirra rættvísu kravi, tá ið stundin var til handa, og vísa burtur øllum nú floymandi orðum og teir verða at gera upp við allar flokkar og sameintir samlast um tann flokk, sum av øllum alvi berjist fyri fríum og frælsum livikorum; hevjar fólkaviljan framum alt annað. Uttan iva kenna allir Føroyingar samkenslu og samhug við Norðoyingum í teirra rimiliga framsetta kravi í einum fríum demokratiskum heimi, har »fólksins vilji er landsins lóg«.

Av skaða verður ein klókur. Tann skaðagerð, ið hendi í hesum ári — 1955 — fyrst á vári og síðani aftur um heystið, er ritað í barmi á hvørjum Føroyingi, og verður seinan dagin strikað aftur.

Teir flokkar, ið hesa skaðagerð eru atvoldin til, verða veljarar teirra at fordøma og gera upp við teir, tá ið teir aftur fáa møguleika til tess, og siga sum so: Tit útintu eitt slíkt hververk móti tykkara egnu landsmonnum seinast, tit sótu við landsins valdi í tykkara hondum, og kunnu tí ikki hesa ferð undir nokrum umstøðum taka ábyrgdina yvir fyri landi og fólki; at seta slíkar dølgar aftur inn á okkara gamla og háttvirda ting.

Og síðan vera teir at hava hetta í huga, ikki bert Norðoyingar, men allir Føroyingar: At meðan landsstýrisflokkarnir vilja trækja og kúga fólki og fólkaviljan — berjist javnaðarflokkurin av øllum grímdum fyri fríum demokratið har fólkaviljan skal verjast fremst av øllum.

D. J. Sørensen.

Vit hava ikki gloymt.

Dimmal. og Dagbl. kunnu ætlandi ikki fela seg væl í dag. Ikki tí, í lötuni ber væl til! tí tað skal lítil mannsligheit til, tá ein kann verja orðaskvaldur sitt aftanfyrir politigassar og kanónmúlar. Men hesi bløð mugu eisini minnast til, at hvørki vit Norðoyingar — og ivaleyst flestu Føroyingar — hava ikki gloymt, hvi tað ganga 60 politistar í Klakksvík, hvi Rolf Krake liggur við Klakksvíkar kaj, hvi menn í dag sita fastir umborð á lögtingsins strandfaraskipi TERN-UNI, og hvi hesir fremmandu politimenninir vóru so grammir við gassanum. Í meira enn 2 ár hava hesi bløð potað niður í Føroyingar, niður í Danir, ja, niður í nærum allan heimssins lesarar, um allar »rebellarnar«, »oprørerne«, ja, allar hesar beistaligu Norðoyingar. Fyri alt tað kunnu vit eisini

nevna 14. sept., ið er einasta bløð, sum á føroyskum máli hevur skirt okkum »uppreisnarmenn«. Tað tænar honum sjálvandi ikki til heiður, tá ið hann í dag er hálsaður um og letist at verja hesar somu »uppreisnarmennin«. Hvi hevur hann ikki vart okkum fyrr; hvørja ferð málið hevur verið á tingi? Har kundi málið verið greitt, og einki verið hent í dag. Men vit kunnu minna hann á, at vit hóast alt ikki eru nokur tápulig rekavætti. Vit duga at skilja millum sanna vælvild, hjálp og stuðul, og so politiskar spekulatióir, ið vit skýggja og venda ryggin.

Í lötuni er lætt at orkima fólki, men tó ikki lættari enn so, at sjálvt hin villasta og mest villileiðandi blaðskrivningin, aldri verður at »fordumma« okkum so frægt, at vit ikki altíð hava í frískum huga, hvørjir vóru orsøkin til, og hvørjir bønauð Danir um at beita polití á kroppin á okkum. Vit hava sanniliga ikki gloymt, hvussu sambandsmenn, fólkaflokksmenn og tjóðveldismenn hava farið við hesum máli í tinginum, og vit hava ikki gloymt, at tað vóru lögmaður og Hákon Djurhuus, ið strongdu á Danir at fáa polití og herskip, hóast Danir ferð eftir ferð søgdu NEI, og bóðu landsstýrið greiða málið sjálvt.

Aldri verða misgerðir tykkara gloymdar, so leingi fólk býr á teimum korgu klettunum í Norðoyum.

95 prosentatarar.

— Nei, hetta er ikki fupp, segði ein marinar, og so langaði hann til!

Skal Dagblaðið vera stuttligt?

»Dagblaðið« roynir at tryggja langan spæðil burtur úr, at ikki P. M. Dam ella Richard, men Einar Waag stendur undir javnaðarflokksins mótnæli og ávarpi til rættu myndugleikar at fáa »Rolf Krake« av landinum aftur. Tað illgitir, at Richard og Pætur tora ikki at leggja navn til. Í ásturligt! Neyðar Dagblað! Men vit kunnu siga blaðnum, at í teimum døgnum lá P. M. Dam hettisliga sjúkur á sjúkrahúsi, avskorin frá at tala flokksins sak. So tók næstformaður flokksins Einar Waag við.

Richard Jacobsen er javnaðarmanna lögtingsmaður í Norðoyum. Men hann er ikki í stjórnflokksins — og so hevur hann verið burtur, ført skip.

Einar Waag talaði við fullum rætti flokksins vegna.

Burturspilt hjá Dagblaðnum

at ugga seg við, at javnaðarmanna stóðan í læknamálinum er flokkinum til ógagns.

Javnaðarflokkurin hevur í dag somu støðu í læknamálinum sum ígjár og av fyrstan tíð: Flokkurin vil sum hann hevur gjørt higartil royna alt fyri at fáa eina góða loysn á læknatrætuni fólkinum í Norðoyum til vildar.

Hetta vita Norðoyingar. Teir hava roynt tað, og tí er ikki ein einasti í Norðoyum, ið hevur fylkt um javnaðarflokkin, dottin frá. Tvørturímóti. — Nú síggja flestu Norðoyingar og Føroyingar yvirhøvdur, at javnaðarflokkurin er einasti flokkur, ið sakliga stútt og sterkt hevur arbeitt fyri at loysa læknatrætuna fólkinum til frama.

FODERSTOFFER

Foderblanding, malet Byg, malet Majs, knust Majs. Hønsfoder »Rekord«, Kyllingefoder, hel Byg, hel Hvede, Hvedeklid, hel Havre, hel Dari.

STØRSTE LAGER
BILLIGSTE PRISER

P-F VALDEMAR LÜTZEN

TELEFON 1020 — 4 LINIER

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT